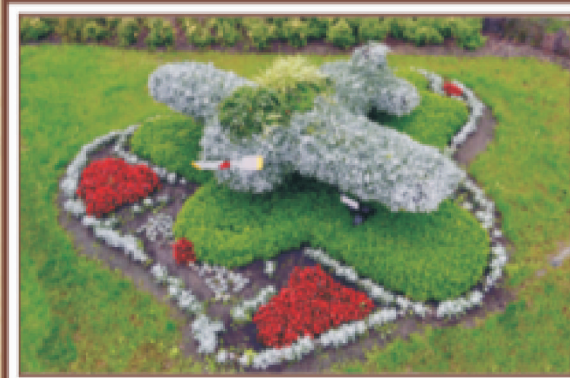

PN-EN ISO 9001:2009
PN-EN ISO 14001:2005
PN-N-18001:2004

MIEJSKI ZARZĄD USŁUG
KOMUNALNYCH W GŁIWICACH

Bukiet Głiwic

Szanowni Państwo!

W ciągu ostatnich kilku lat Miejski Zarząd Usług Komunalnych gruntownie zmienił się organizacyjnie i funkcjonalnie. Podstawowym efektem reorganizacji zakładu była poprawa efektywności pracy i wykorzystanie możliwości intelektualnych pracowników. Dzięki temu możliwa stała się realizacja szeregu dodatkowych zadań i obowiązków na rzecz Miasta Gliwice.

Oddaję w Państwa ręce informator pt: „Bukiet Gliwic”, który w skrócie wskazuje na pewien fragment działalności Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych, a mianowicie w zakresie zieleni miejskiej. Informacje zawarte w publikacji mają charakter informacyjno-praktyczny i wskazują na przyjęty kierunek działania w przyszłości.

Realizacja tych wszystkich przedsięwzięć (w części tu przedstawiona) nie byłaby możliwa, gdyby nie wkład pracy i zaangażowanie pracowników MZUKu.

Tą drogą za trud, wysiłek i aktywną postawę przy reorganizacji przedsiębiorstwa oraz realizacji szeregu zadań składam swoim Współpracownikom serdeczne podziękowania.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do szybkiej, sprawnej i skutecznej realizacji zadań przez MZUK. Dziękuję za dobre rady, wsparcie i konsekwencję w działaniu.

Zachęcam do lektury informatora i mam nadzieję, że przybliży Państwu obraz Gliwice w zakresie szeroko rozumianej zieleni miejskiej.

Dokument ten jest również dostępny w formie elektronicznej na stronie www.mzuk.pl w zakładce „zieleni”.

Z wyrazami szacunku
Dyrektor Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych

Krystian Tomala

Gliwice 2010r.

Spis treści:	Nr strony
I Wstęp.	2
- zakres działalności MZUK	2
- ogólne informacje o zieleni miejskiej	2
II Parki, skwery, zieleńce oraz place zabaw.	3
2.1 Radiostacja	3
2.2 Plac Mickiewicza	3
2.3 Skwer Bottrop	3
2.4 Plac Rzeźniczy	4
2.5 Skwer Doncaster	4
2.6 Skwer Dessau	4
2.7 Park im. Fryderyka Chopina	5
2.8 Plac Grunwaldzki	5
2.9 Skwer przy ul. Mazowieckiej	5
2.10 Skwer przy ul. Korczoka	6
2.11 Plac Jaśminu	6
2.12 Plac zabaw przy ul. Paderewskiego	6
2.13 Plac zabaw przy ul. Bekasa	7
2.14 Plac zabaw przy ul. Głogowskiej	7
2.15 Skwer przy ul. Sportowej	7
2.16 Zasady korzystania z parków, skwerów i placów zabaw	7
2.17 Informacje z regulaminu utrzymania czystości i porządku	8
2.18 Dzierżawa – forma prawna dysponowania nieruchomością	8
2.19 Trawniki i łąki	9
2.20 Wycinka drzew	9
2.21 Cięcia pielęgnacyjne drzew	10
III Kwiaty w Gliwicach.	11
3.1 Konstrukcje kwietne	11
3.2 Donice wiszące	12
3.3 Piramidy kwiatowe	12
3.4 Dywany kwiatowe	12
IV Lasy komunalne.	13
V Dekoracje świąteczne.	14
Regulaminy korzystania ze skwerów i placów zabaw	15
Dane teleadresowe Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych.	26

I. Wstęp.

Podstawowym zadaniem MZUK jest wykonawstwo i świadczenie usług komunalnych na obszarze Miasta Gliwice w zakresie:

1. Zarządzanie zielenią miejską łącznie z terenami lasu komunalnego.
2. Zarządzanie placami zabaw.
3. Zarządzanie Palmiarnią.
4. Zarządzanie cmentarzami komunalnymi.
5. Świadczenie usług pogrzebowych i cmentarnych.
6. Prowadzenie schroniska dla zwierząt.
7. Prowadzenie izby wytrzeźwień.

Łączna powierzchnia zieleni miejskiej to 403,98 ha, z czego:

- 31,29 ha - parki
- 137,154 ha - zieleńce, skwery i tereny nieurządzone
- 235,54 ha - lasy komunalne

II. Parki, skwery, zieleńce oraz place zabaw.

2.1. Radiostacja – zlokalizowana przy ul. Tarnogórskiej 127-131. W 2008r. teren został zmodernizowany, a modrzewiowa wieża została wyeksponowana i stała się jego centralnym punktem.

Obecnie jest to miejsce idealne na spacer oraz chwilę relaksu. Są tu dwie symetrycznie ustawione fontanny, granitowe donice z klonami polnymi (*Acer campestre 'Nanum'*), rabaty z rododendronami (*Rhododendron*), świerkami białymi (*Picea glauca 'Rainbow's End'*), jałowcami rozesłanymi (*Juniperus procumbens 'Nana'*), a także ciekawe ramy pokryte efektownym pnączem – Winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia 'Muronum'*). Dodatkową atrakcją miejsca wokół wieży stanowi kolorowe oświetlenie całego terenu. Ogrodzenie wieży zostało wykonane ze szkła. Nawierzchnie oraz elementy wykończeniowe ławek i ogrodzenia wykonano z granitu.

Na skwerze znajduje się system automatycznego nawadniania.

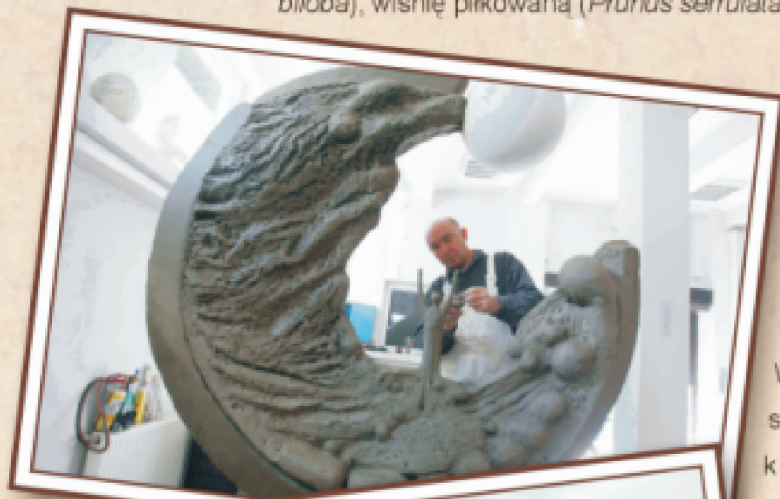
2.2. Plac Mickiewicza – teren zlokalizowany pomiędzy ulicami: Górnych Wałów, Wieczorka, Korfantego, Świętokrzyską. Nazwa nawiązuje do znajdującego się na nim pomnika polskiego wybitnego pisarza – Adama Mickiewicza. Wspomniany teren od dawna gliwiczanom kojarzy się z szachami. W 2010r. plac zmodernizowano. Zainstalowano automatyczny system nawadniania, odnowiono stoliki szachowe, zamontowano stojaki na rowery. Całość zdobią kilkudziesięcioletnie okazy kasztanowców zwyczajnych (*Aesculus hippocastanum*), platan klonolistny (*Platanus acerifolia*), którego to od niedawna możemy podziwiać także po zmierzchu, ze względu na zainstalowane pod nim oświetlenie. W miejscach cienistych posadzono różne gatunki traw i bylin.

2.3. Skwer Bottrop – usytuowany pomiędzy ulicami: Wieczorka oraz Młyńska. Nazwa pochodzi od niemieckiego miasta Bottrop, które w 2004 roku zostało partnerskim miastem Gliwic. W 2010r. skwer został gruntownie zmodernizowany. Wprowadzono eliptyczny układ alejek, których nawierzchnię

wykonano z granitu oraz z mineralnej mieszanki utwardzanych kruszyw. Wprowadzono system automatycznego nawadniania. Na terenie skweru znajduje się plac zabaw, ścieżka rowerowa oraz stojaki na rowery. Na granicy skweru powstała ściana z elementów łączonych wypełnionych kamieniami tzw. gabionów. Wprowadzono murki kwiatowe z bylinami np. bodziszek kantabryjski (*Geranium x cantabrigense*) i tawuła chińska (*Astilbe chinensis*). Dodatkową atrakcją jest podświetlony pomnik przyrody – buk pospolity odm. czerwonoлистna (*Fagus sylvatica 'Purpurea'*) oraz drugie pomnikowe drzewo o ciekawie ukształtowanym pniu - grab pospolity (*Carpinus betulus*).

2.4. Plac Rzeźniczy – znajduje się przy ul. Dolnych Wałów, naprzeciw kościoła pod wezwaniem Wszystkich Świętych. To historyczne dla Gliwic miejsce. Znajdują się tu ruiny murów obronnych oraz Brama Raciborska z XIII wieku. Cały teren został wpisany do rejestru zabytków. Centralną część placu zajmuje rzeźba prof. Krzysztofa Nitscha „Ku Słońcu”*. Nawierzchnię alejek wykonano z granitu. Ponadto znajdziemy tu ciekawie zagospodarowaną skarpe - irgą poziomą (*Cotoneaster horizontalis*), oraz byliny, róże, a wśród drzew miłorzęba dwuklapowego (*Gingo biloba*), wiśnię piłkowaną (*Prunus serrulata 'Kanzan'*). Na placu zainstalowano automatyczny system nawadniania.

2.5. Skwer Doncaster – skwer położony w ścisłym centrum miasta tuż przy Urzędzie Miejskim w Gliwicach. Jego nazwa pochodzi od brytyjskiego miasta Doncaster, które w 1979 roku stało się partnerskim miastem Gliwic. W 2009r. skwer został przebudowany. Kulisty układ skweru został podkreślony przez murki z cegły klinkierowej. Wprowadzono system automatycznego nawadniania. Na terenie skweru znajdują się rzeźby pt. „Macierzyństwo” autorstwa prof. Stanisława Słodowego. W tylnej części skweru - na skarpie znajduje się zegar kwiatowy, a część terenu ogrodzono pergolami. Posadzono nowe drzewa: oliwnika wąskolistnego (*Eleagnus angustifolia*), śliwę wiśniową (*Prunus cerasifera 'Atropurpurea'*), krzewy: budleję Dawida (*Buddleja davidi*) oraz pnącza: powojniki (*Clematis*), bluszcz zimozielony (*Hedera helix*).

2.6. Skwer Dessau – zieleniec usytuowany w pobliżu gliwickiej Katedry im. Piotra i Pawła, przy ulicy Jana Pawła II. Nazwa skweru wywodzi się od miasta Dessau położonego w Niemczech, które w 1992 roku zostało partnerskim miastem Gliwic. Na terenie znajduje się plac zabaw, a także fontanna, której głównym elementem jest rzeźba Teodora Kalidego – „Chłopiec z Łabędziem”. Znajduje się tu dużo zieleni, która to stanowi swoistą „zaciszną” enklawę w centrum miasta. Wśród drzew występują tu bozodrzew gruczołkowaty

(*Alianthus altissima*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), wiąz górski (*Ulmus glabra*), świerk kłujący (*Picea pungens*). W 2008 roku

przeprowadzono gruntowną modernizację skweru.

*zdjęcie przedstawia Wybitnego Gliwiczana prof. Krzysztofa Nitscha w swojej pracowni podczas prac nad rzeźbą „Ku Słońcu”

2.7. Park im. Fryderyka Chopina – znajduje się przy ul. Fredry. Główną atrakcją parku stanowi mieszcząca się na jego terenie palmiarnia. Ponadto jest tu plac zabaw, fontanna, a także pomnik Fryderyka Chopina. Miejsce to jest skupiskiem dużej ilości ciekawych gatunków drzew i krzewów. W 2008r. wprowadzono tabliczki gatunkowe na drzewa. Poza rosnącym tu pomnikiem przyrody – dębem szypułkowym (*Quercus robur*) znajdziemy też gledicję trójcierniową (*Gleditsia triacanthos*), tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*), dąb błotny (*Quercus palustris*), klon palmowy (*Acer palmatum*), ambrowiec amerykański (*Liquidambar styraciflua*), choinę kanadyjską (*Tsuga canadensis*), modrzew japoński (*Larix kaempferi 'Pendula'*).

2.8. Plac Grunwaldzki – zlokalizowany pomiędzy ulicami: Zawiszy Czarnego, Sobieskiego oraz al. Mickiewicza. W 2008 roku została zakończona gruntowna jego modernizacja. Znajduje się tu duży i bogato wyposażony plac zabaw, wielofunkcyjne boisko sportowe, a także urządzenia siłowe do ćwiczeń. Plac zabaw został ogrodzony pergolami z roślinnością pnącą. Na drzewach zamontowano tabliczki z nazwami gatunkowymi. Występuje tu m.in. klon pospolity (*Acer platanoides*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), jarzab pospolity (*Sorbus aucuparia*), surmia wielkokwiatowa (*Catalpa bignonioides*), judaszowiec południowy (*Cersis siliquastrum*), daglezja zielona (*Pseudotsuga menziesii*).

2.9. Skwer przy ul. Mazowieckiej – położony w dzielnicy Żerniki. Na skwerze znajduje się nowo powstały, ogrodzony plac zabaw z urządzeniami dla dzieci w różnym wieku. Cały teren porośnięty jest zielenią. Występują tu w głównej mierze topole euroamerykańskie (*Populus x euroamericana*), topole czarne (*Populus nigra*), które posadzono wzdłuż głównej alejki, a także brzoza brodawkowata (*Betula pendula*) oraz lipy drobnolistne (*Tilia cordata*). Skwer został gruntownie przebudowany w 2010r.

2.10. Skwer przy ul. Korczoka – to mały sąsiadujący z kościołem Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych teren zieleni w dzielnicy Sośnica. W 2010r. skwer został zmodernizowany. Są tu granitowe murki kwiatowe z kwitnącymi krzewami – pięciornik krzewiasty (*Potentilla fruticosa*), forsycja pośrednia (*Forsythia intermedia*), jak również ciekawe zestawienie bylin cieniolubnych zamiast trawnika pod drzewami np. gajowiec żółty (*Lamium galeobdolon*), żurawka ogrodowa (*Heuchera hybrida*), pragania kuklikowata (*Waldsteinia geoides*).

2.11. Plac Jaśminu – zieleniec położony w dzielnicy Wilcze Gardło. Plac Jaśminu znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje

Krajobrazowe Rud Wielkich. Skwer jest głównym miejscem spotkań okolicznych mieszkańców, stanowi poniekąd „rynek” dzielnicy. W 2010r. został gruntownie przebudowany. Powstały nowe alejki, wymieniono oświetlenie, a w centralnej części skweru powstał klomb z świerkiem serbskim (*Picea omorica*). Pojawiły się także krzewy: jaśminowiec wonny (*Philadelphus coronarius*), ognik szkarłatny (*Pyracantha coccinea*) oraz byliny: brunnera wielkolistna (*Brunnera macrophylla*), zawilec wielkokwiatowy (*Anemone sylvestris*).

2.12. Plac zabaw przy ul. Paderewskiego – to nowo powstały obiekt w Gliwicach. Posiada bardzo dogodną lokalizację, w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 39 oraz przedszkola. Jego główną atrakcją stanowi wielofunkcyjne urządzenie zabawowe w formie statku posadowionego w morzu piasku. Znajdziemy tu także coś dla starszych amatorów zabaw na świeżym powietrzu – sprzęt siłowy oraz stoły do tenisa.

2.13. Plac zabaw przy ul. Bekasa – położony naprzeciw kościoła pod wyzwaniem Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła na obrzeżach dzielnicy Sikornik. Plac zabaw zmodernizowano w 2009r. Jest on ogrodzony, zamontowano urządzenie wielofunkcyjne ze ścianką wspinaczkową. Wzdłuż ogrodzenia rosną drzewa, które oddzielają plac od ulicy; klon srebrzysty (*Acer saccharinum*), robinia akacja (*Robinia pseudoacacia*).

2.14. Plac zabaw przy ul. Głogowskiej – zlokalizowany w dzielnicy Sośnica. Plac został gruntownie przebudowany w 2010r. Wprowadzone zostało duże urządzenie wielofunkcyjne, huśtawki, zjeżdźalnie, kiwaczki, a także stojaki na rowery. Urządzono także trawiaste boisko odgródzone od drogi

siatką, zainstalowano oświetlenie. Na terenie placu zabaw zastosowano amortyzującą nawierzchnię z płyt gumowych. Z drzew znajdziemy tu: morwę białą (*Morus alba*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*), topolę białą (*Populus alba*). Uzupełniono także szpaler wiązków szypułkowych (*Ulmus laevis*).

2.15. Skwer przy ul. Sportowej – zlokalizowany w dzielnicy Kolej. Plac zabaw w formie dużego pola piaskowego z urządzeniem wielofunkcyjnym i huśtawkami. W 2010r. teren ten został gruntownie zmodernizowany. Wybrukowano nowe alejki, nasadzono krzewy: zielonolistną i czerwonolistną pęcherznicę kalinolistną (*Physocarpus opulifolius* 'Luteus' / 'Diabolo'), a także drzewa: wiśnię piłkowaną (*Prunus serrulata*).

2.16. We wszystkich gliwickich parkach, a także na większości skwerów i zieleni znajdują się tablice z regulaminem korzystania z terenów zieleni miejskiej. Przykładowe regulaminy znajdują się na str. 14

2.17. W Gliwicach istnieje regulamin utrzymania czystości i porządku, który normuje zasady korzystania z terenów ogólnie dostępnych, jak również z terenów prywatnych (Uchwała Rady Miejskiej nr VII/172/2007 z 14 czerwca 2007 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice). W regulaminie na przykład wskazano obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego:

- przymywanie zgarniętego śniegu i lodu przy krawężnikach chodnika (zabezpieczenie drzew) w sposób nie powodujący utrudnień w ruchu pieszych i pojazdów;
- usuwanie piasku użytego do likwidacji śliskości niezwłocznie po ustaniu przyczyn jego zastosowania;
- usuwanie sopli i nawisów śnieżnych z dachów i gzymsów budynków niezwłocznie po ich pojawieniu się.

W innym miejscu zawarte są szczegółowe obowiązki właścicieli zwierząt domowych normujące sposób zachowania się na terenach użytku publicznego, a mianowicie:

Właściciele, opiekunowie zwierząt domowych zobowiązani są do:

- dbania by zwierzęta nie stanowiły zagrożenia lub uciążliwości dla otoczenia;
- bezzwłocznego usuwania z miejsc publicznych (m.in. z ulic, chodników, terenów zielonych) odchodów i innych zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzęta domowe;
- w szczególności właściciele psów są zobowiązani do wyprowadzania psów na smyczy, a w przypadku psów rasy uznawanej za agresywną lub w inny sposób zagrażających otoczeniu – w nałożonym kagańcu.

Zabrania się wprowadzania psów do budynków użyteczności publicznej i obsługi ludności, na place zabaw dla dzieci, boiska, kwietniki, fontanny, do piaskownic itp. z wyjątkiem psów będących przewodnikami dla inwalidów.

W regulaminie zawarto też informacje dotyczące ptaków. Na przykład zabrania się dokarmiania gołębi w okresie od 21 marca do 30 listopada. Dopuszcza się dokarmianie gołębi w okresie zimowym tj. od 1 grudnia do 20 marca.

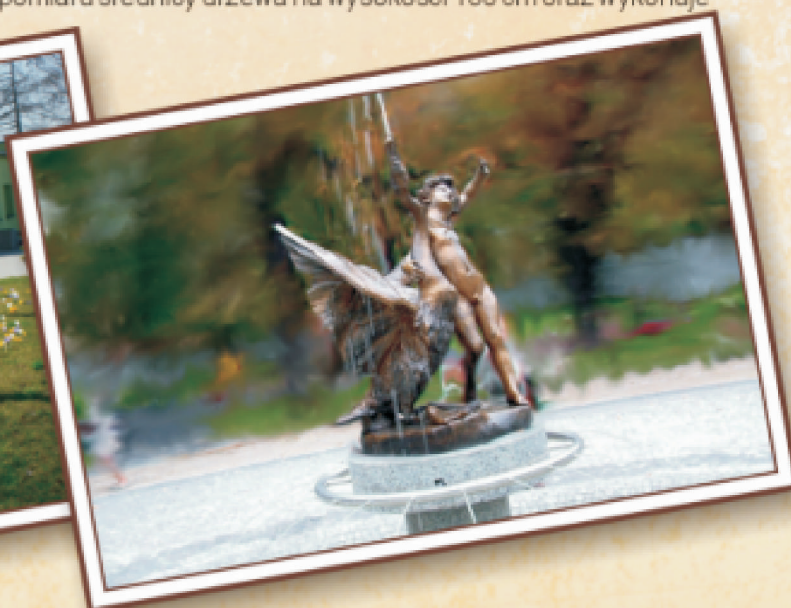
z dzierżawionej rzeczy. Dzierżawca nie może zmieniać przeznaczenia przedmiotu dzierżawy bez zgody wydzierżawiającego. Na dzierżawcy ciąży obowiązek dokonywania napraw niezbędnych do zachowania przedmiotu dzierżawy w stanie niepogorszonym, czyli utrzymywania w należytym stanie (czystość, remonty, dbanie o zieleń), nie tylko samej rzeczy dzierżawionej ale także jej najbliższego otoczenia, jeżeli znajduje się to w granicy terenu objętego dzierżawą. Ponadto na dzierżawcy ciąży obowiązek uiszczania opłat (czynszu) z tytułu dzierżawy.

2.19. Zieleń nieurzędzona to m.in. trawniki, łąki.

Trawniki wymagają regularnej pielęgnacji w postaci koszeń. W zależności od miejsca położenia, koszenia rozkłada się na kilka w ciągu roku. W przypadku naszego miasta trawniki są koszone co najmniej trzy razy w roku, a na terenach mniej uczęszczanych dwa razy. Po skoszeniu trawa jest wygrabiana i wywożona. Okres w jakich przystępujemy do koszeń jest uzależniony od sytuacji pogodowej, ale najczęściej pierwsze wykonuje się na przełomie kwietnia i maja, drugie w lipcu, a trzecie na przełomie sierpnia i września. Do koszenia dużych powierzchni używamy kosiarek samojezdnych z pojemnikiem na trawę, natomiast przy mniejszych zazwyczaj używane są kosiarki ręczne bądź popularne podkaszarki. **Łąki** - niektóre z miejsc trawiastych pozostają celowo niekoszone. Spowodowane jest to próbą zachowania naturalnej formy traw w postaci łąk. Ma to sprzyjać nie tylko ochronie środowiska ale również zachować lokalny ekosystem. Na takich terenach w sposób nieograniczony może rozwijać się roślinność, a także drobne owady oraz ssaki. W dużej mierze, łąki tworzy się na terenach zalewowych, ponieważ w odróżnieniu od innej roślinności trawy dobrze znoszą zalewanie wodą.

2.20. Wycinka drzew. Aby uzyskać pozwolenie na wycinkę drzewa w pierwszej kolejności oceniany jest jego stan zdrowotny oraz wpływ na bezpieczeństwo ludzi i mienia. Po stwierdzeniu, że drzewo jest zamierające, lub też stwarza zagrożenie dla ludzi i mienia dokonuje się pomiaru średnicy drzewa na wysokości 130 cm oraz wykonuje

Komisja może wówczas nakazać przeprowadzenie cięć pielęgnacyjnych celem polepszenia kondycji drzewa. W miejsce wyciętego drzewa dokonuje się tzw. nasadzeń zastępczych, które stanowią swoistą rekompensatę na rzecz środowiska.

Nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na wycinkę drzew lub

- 1) w lasach;
- 2) owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody – na obszarach nieobjętych ochroną konserwatorską;
- 3) na plantacjach drzew i krzewów;
- 4) których wiek nie przekracza 10 lat;

zdjęcia. Następnie sporządza się dokumentację, do której zalicza się fotografię drzewa, wypisy z rejestru gruntów oraz mapkę z naniesioną lokalizacją drzewa. Dokumenty wraz z wnioskiem o wycinkę drzewa (wzór wniosku dostępny na stronie internetowej Urzędu Miasta Gliwice), składa się w Wydziale Środowiska Urzędu Miasta Gliwice.

Powołana komisja z Wydziału, udaje się na miejsce gdzie rośnie drzewo i dokonuje ponownej jego oceny. Jeżeli drzewo zostanie uznane za chore bądź zagrażające udziela się zezwolenia na jego wycinkę w formie decyzji administracyjnej. Jeżeli natomiast komisja stwierdzi, iż drzewa nie trzeba wycinać wydaje decyzję odmowną.

2.21. Cięcia gałęzi w konarach drzew to niezbędne zabiegi, mające na celu dbanie o dobrą kondycję drzewa. Można wyróżnić cięcia pielęgnacyjne (sanitarne) lub techniczne. Powyższe cięcia różnią się od siebie celem jaki chcemy osiągnąć. W **cięciach pielęgnacyjnych** celem jest dbanie o dobrą kondycję drzewa. W tych cięciach usuwane są gałęzie suche i połamane. **Cięcia techniczne** stosuje się podczas dopasowania korony drzewa do istniejącej infrastruktury (np. drogi, słupy energetyczne, budynki). Najbezpieczniejsze dla drzew jest usuwanie gałęzi o mniejszej średnicy ze względu na mniejszą powierzchnię cięcia. Na prawidłowo przyciętym drzewie praktycznie nie widać miejsc z których usunięto gałęzie. Podczas zabiegów pielęgnacyjnych można maksymalnie usunąć 30% objętości korony drzewa.

III. Kwiaty w Gliwicach.

3.1. W 2008 r. z inicjatywy Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych pojawiły się w Naszym mieście konstrukcje kwiatne. Gliwice jako jedyne miasto w Polsce ma ich tak wiele. Pierwsze pojawiły się:

- samochód na ul. Dworcowej,
- harfa i gitara przy Teatrze Muzycznym
- pszczoła na skwerze Salgotarian przy ul. Górnych Wałów.

W drugiej kolejności ustawiono:

- samochód „kabriolet” u zbiegu ul. Zwycięstwa i ul. Bohaterów Getta Warszawskiego,
- zabę na skwerze Dessau przy ul. Jana Pawła II,
- sowę na zieleńcu przy skrzyżowaniu ul. Kosów i Czapli,
- biedronkę przy placu zabaw przy ul. Hutniczej,
- ślimaka przy skrzyżowaniu ul. Sikorskiego i ul. Reymonta,
- fortepian wraz z pianistą w Parku Chopina,
- lwa na Cmentarzu Centralnym przy ul. Kozielskiej,
- globus na zieleńcu przy ul. Oriona,
- labędzia przy śluzie kanału gliwickiego w dzielnicy Łabędy.

W 2010r. miasto przyozdobiły:

- samolot na placu zabaw przy ul. Piastowskiej,
- lokomotywa przy skrzyżowaniu ul. Pszczyńskiej z ul. Bojkowską,
- piłka przy stadionie Piasta przy ul. Poniatowskiego,
- niedźwiadek na skwerze Nacka przy ul. Toszeckiej,
- waga na zieleńcu przy ul. Jasnogórskiej.

Konstrukcje są przyozdabiane kwiatami jednorocznymi; begonią wiecznie zieloną (*Begonia semperflorens*), alternaterą powabną (*Alternanthera amoena*), starcem nadmorskim (*Senecio cineraria*), szalwią błyszczącą

(*Salvia splendens*), aksamitką rozpięchłą (*Tagetes pendula*), bratkami ogrodowymi (*Viola × wittrockiana*), irezyną Herbsta (*Iresine herbstii*), a także zielistką (*Chlorophytum*), eszewerią (*Escheveria*). Konstrukcje kwiatowe wykonane są z ocynkowanych prętów. Wnętrze konstrukcji wypełniane jest ziemią wraz z nawozami. Do obsadzania kwietników przestrzennych stosuje się małe rośliny. Kompozycje zastosowane na konstrukcjach są różne w zależności od charakteru danej „rzeźby kwiatowej”. Przyjmuje się zasadę,

iż rośliny lubiące wilgotną glebę oraz większą ilość nawozów sadzone są na dole konstrukcji, zaś te odporne na suszę sadzone są w górnej jej części. Tak przyozdobione konstrukcje wymagają stałej pielęgnacji – podlewania, nawożenia a także w razie potrzeby strzyżenia i formowania. W 2008r. do konstrukcji kwiatowych wykorzystano 6 000 szt. kwiatów, w 2009r. i 2010r. 20 000 sztuk kwiatów.

3.2. Donice wiszące. W 2009r. pojawiły się na latarniach; na Placu Rzeźniczym, Placu Krakowskim, Alei Przyjaźni, skwerze Dessau, skwerze Salgotarian, przy ul. Wrocławskiej oraz przy ul. Daszyńskiego. Donice te są przymocowane do latarni. Do obsady donic stosujemy; pelargonie zwisającą (*Pelargonium*) oraz petunię ogrodową (*Petunia x hybrida*). W 2009r. wysadzono 300 szt. kwiatów. W 2010r. do miejsc z wiszącymi donicami dołączyły: teren wokół Radiostacji, skwer Doncaster, Aleja Sikornik oraz ul. Górnych Wałów i ul. Piastowska. Posadzono 1 800 szt. kwiatów.

3.3. Piramidy kwiatowe zdobią gliwickie skwery od 2008r. Możemy je spotkać na skwerze Dessau, na terenie wokół Radiostacji i na skwerze Salgotarian. Do nasadzeń stosujemy te same gatunki kwiatów co w przypadku wiszących donic. Rocznie w piramidach sadi się ok. 1 200 szt. kwiatów.

3.4. Dywany kwiatowe. Na gliwickich zielenicach praktycznie „od zawsze” spotkać możemy płaskie kwietniki w formie dywanów kwiatowych. Cieszą one nasze oko gamą kolorów oraz różnorodnością gatunków kwiatów jednorocznych. Ponadto co roku zmieniają swój wygląd i charakter. Do tworzenia dywanów kwiatowych stosujemy takie same rośliny jak w przypadku kwietników przestrzennych, ale także celozję pierzastą (*Celosia argentea*

plumosa), żeniszek meksykański (*Ageratum haustonianum*). W okresie wiosennym możemy podziwiać rośliny cebulowe; tulipany, krokusy, narcyzy, szafirki. W 2009r. posadzono ok. 35 000 roślin cebulowych. Rocznie wysadza się ok. 130 000 sztuk kwiatów na obsadzenie płaskich kwietników.

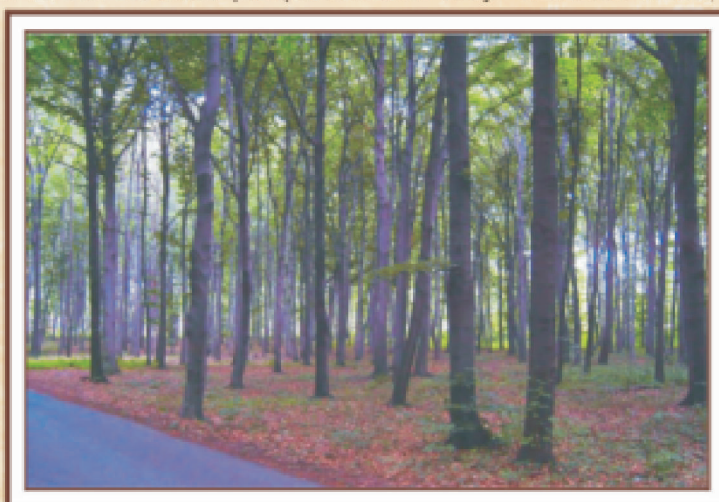
IV. Lasy Komunalne.

Pierwsze wzmianki pochodzą z XVII w. gdzie w kronice miasta wspomina się, iż istniały lasy komunalne, z których prawo pozyskiwania drewna posiadali piekarze gliwicy. Następnie w latach 1814-1817, w Archiwum Rejencji Opolskiej we Wrocławiu znajduje się notatka, że lasy miejskie miasta Gliwice składały się z następujących obwodów leśnych: Sikorek, Stary Las, Las Żernicki. Obejmowały one razem 395 ha. Pamiętną datą jest również rok 1905, w którym baron v. Groling sprzedał miastu las o powierzchni 137 ha, stanowiący kompleks Żerniki. W roku 1953 Huta 1-go Maja przekazała miastu 15,95 ha lasu. Obecnie powierzchnia lasów wynosi 235,54 ha w skład których wchodzi 3 kompleksy;

- Chorzowska – Szymanowskiego
- Oriona
- Toszecka

Gospodarka leśna prowadzona jest wg Planu Urządzania Lasu na lata 2002 – 2011, który zawiera wytyczne do racjonalnego rozplanowania w czasie i przestrzeni prac wykonywanych w lesie. Do prac leśnych zaliczamy: utrzymanie czystości na całym terenie lasu, prace z zakresu użytkowania, ochrony oraz hodowli lasu, zagospodarowanie dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz jego przysposobienie do spełnienia funkcji edukacyjnych.

Proces poprawy stanu zdrowotnego lasu jest wieloczynnikowy i trwa czasami nawet wiele pokoleń. Nasze działania w najbliższym czasie będą oparte na usuwaniu drzew chorych, obumierających, uszkodzonych przez czynniki zewnętrzne i atmosferyczne. W okresie jesiennym 2010r. zostanie przeprowadzona akcja sadzenia drzew, do której zaprosimy szkoły z naszego miasta. Prace obejmą wysadzenie 30 000 sztuk sadzonek na powierzchni ok. 3 ha, z których 10 000 sztuk posadzi młodzież z gliwickich szkół. Powierzchnie przyszłych nasadzeń zostaną odpowiednio przygotowane aby poprawić warunki glebowe dla rozwoju sadzonek. Niektóre z nasadzeń zostaną ogrodzone, a pozostałe zabezpieczone środkami odstraszającymi dla ochrony drzewek przed zwierzyną, głównie sarnami, które obgryzają lub wyrwiają całe sadzonki. Planowane prace dotyczą również wymiany zniszczonych elementów ławek

i koszy oraz umiejscowienie nowych w ilości ok. 30 sztuk. Modernizacji poddana zostanie również część nawierzchni dróg leśnych o powierzchni ok. 4000 m².

W lesie komunalnym przy ul. Chorzowskiej utworzona została ścieżka dydaktyczna, mająca na celu przekazywanie wiedzy o drzewach rosnących w lesie. W chwili obecnej można zapoznać się z podstawowymi informacjami na temat gatunków występujących w naszych lasach na 14 tablicach zamontowanych w drewnianych ramach i umiejscowionych przy drzewach. Ścieżka ma długość ok. 625m. Jej początek znajduje się przy placu zabaw znajdującym się w lesie od strony ul. Brzozowej, a kończy się przy placu zabaw położonym przy ul. Horsta Bienka. Planowane są kolejne ścieżki edukacyjne.

V. Dekoracje świąteczne.

Co roku w okresie świątecznym na mieście pojawiają się przybrane choinki oraz świecące ozdoby. W 2008 roku Miejski Zarząd Usług Komunalnych kupił 20-sto metrową sztuczną choinkę, która swoje miejsce znalazła na zieleńcu przy ul. Dworcowej. Jest ona przyozdabiana czerwonymi i złotymi gwiazdami oraz masą różnokolorowych lampek. Na Urzędzie Miejskim pojawiają się dwie 5-cio metrowe choinki, a także kule świetlne i kurtyny. Ratusz również przybiera świąteczną szatę; cięta choinka z bombkami i łańcuchami oraz dwa świetlne anioły. Ponadto na innych gliwickich skwerach i zieleńcach strojone są rosnące choinki m.in. na Placu Krakowskim, na skwerze przy skrzyżowaniu ul. Zwycięstwa i Bohaterów Getta

Warszawskiego, na zieleńcu przy ul.

Wolności oraz na rynku w Łabędach. Dodatkową świąteczną atrakcją dla gliwiczian są świecące renifery z saniami i mikołajem. W 2008r. można je było zobaczyć na zieleńcu przy ul. Dworcowej, a rok

później na skwerze Doncaster. MZUK zajmuje się również przygotowaniem do Szopki Bożonarodzeniowej, jest wykonawcą wszystkich straganów handlowych oraz odpowiada za aranżację płyty rynku z tej okazji.

REGULAMIN KORZYSTANIA ZE SKWERU DESSAU

1. Skwer służy do wypoczynku.
2. Na terenie skweru obowiązuje zakaz:
 - zaśmiecenia,
 - niszczenia ławek, koszy na śmieci, oświetlenia, sprzętu zabawowego oraz innych urządzeń,
 - niszczenia i uszkodzania drzew, krzewów, trawników i innej roślinności oraz rozkopywania gruntu,
 - wchodzenia do wody i zanieczyszczania fontanny,
 - wjazdu wszelkich pojazdów bez zgody Administratora z wyłączeniem wózków inwalidzkich, dziecięcych i rowerków dziecięcych oraz służb ratunkowych, komunalnych i Straży Miejskiej,
 - wyprowadzania psów w obrębie i na terenie placu zabaw,
 - spożywania napojów alkoholowych,
 - palenia ognisk, pozostawiania palących się przedmiotów,
 - zachowań zakłócających spokój, odpoczynek i bezpieczeństwo innych użytkowników,
 - powodowania hałasu oraz używania sprzętu nagłaśniającego bez zgody Administratora,
 - wnoszenia i używania materiałów pirotechnicznych, wybuchowych i szkodliwych substancji chemicznych,
 - dokarmiania ptaków,
 - handlu i usług bez zgody Administratora,
 - organizowania imprez bez zgody Administratora.
3. Zasady korzystania z placu zabaw umieszczono w odrębnym regulaminie.
5. Właściciele psów zobowiązani są do:
 - prowadzenia psów na smyczy i w kagańcu,
 - usuwania odchodów pozostawionych przez ich zwierzęta.
6. Korzystanie z terenu odbywa się na własną odpowiedzialność korzystającego lub na odpowiedzialność opiekuna dziecka.
7. Dzieci powinny przebywać na terenie skweru pod opieką osób pełnoletnich.
8. Korzystający z terenu nie mogą swoim zachowaniem uniemożliwiać lub ograniczać korzystania innym użytkownikom.
9. Naruszenie postanowień regulaminu podlega karze przewidzianej w Kodeksie Wykroczeń, art. 143, 144, 145.
10. Obowiązki Administratora terenu pełni Miejski Zarząd Usług Komunalnych w Gliwicach, ul. Strzelców Bytomskich 25c, tel. 32-231-00-31.

MIEJSKI ZARZĄD USŁUG KOMUNALNYCH
W GŁIWICACH
www.mzuk.pl

REGULAMIN KORZYSTANIA Z PLACU ZABAW

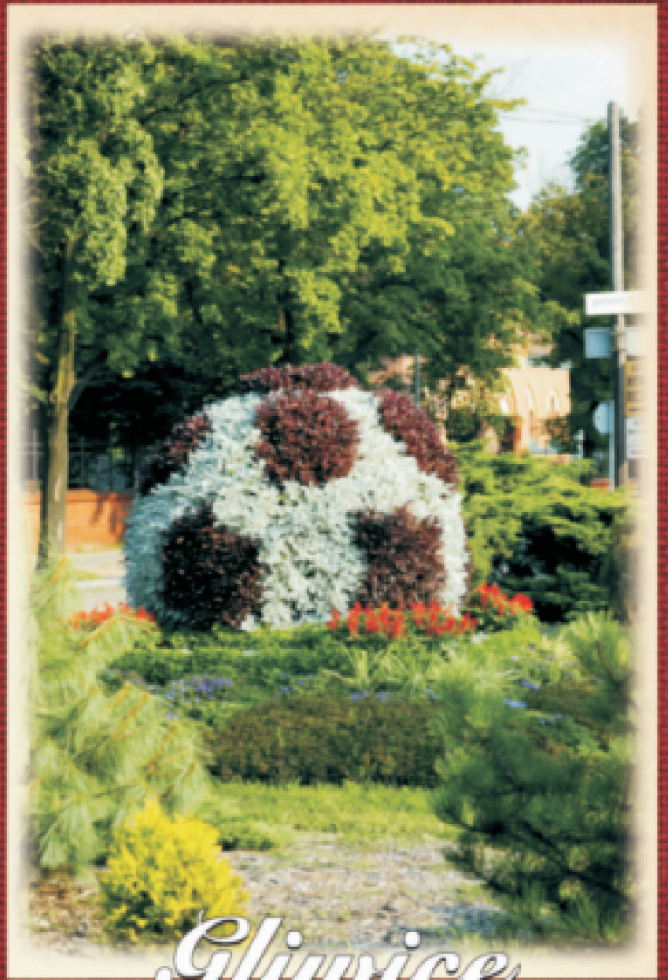
1. Plac zabaw jest ogólnodostępnym terenem przeznaczonym do zabaw i wypoczynku dzieci.
2. Dzieci powinny bawić się pod opieką osób dorosłych.
3. Korzystanie z poszczególnych urządzeń zabawowych winno być dostosowane do rozwoju psycho - fizycznego dziecka. Oceny winien dokonać rodzic / opiekun dziecka.
4. Wyposażenie placu zabaw powinno być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.
5. Rodzice / opiekunowie dzieci winni pamiętać o odpowiedzialności prawnej za ewentualne szkody wyrządzone przez dzieci na osobach lub mieniu.
6. Zabrania się zaśmiecania terenu i niszczenia zieleni.
7. Zabrania się wprowadzania zwierząt.
8. Zabrania się wnoszenia petard, szklanych opakowań, materiałów łatwopalnych oraz innych przedmiotów niebezpiecznych.
9. Na terenie placu zabaw zabrania się spożywania napojów alkoholowych, środków odurzających.
10. Na terenie placu zabaw obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu.

PN-EN ISO 9001:2009
PN-EN ISO 14001:2005
PN-N-18001:2004

Gliwice

Gliwice

Gliwice

Gliwice

Gliwickie konstrukcje kwiatowe
harta i gitara przy Teatrze Muzycznym

www.mzuk.pl

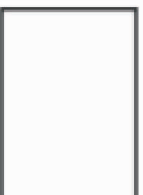
Gliwickie konstrukcje kwiatowe
żaba na skwerze Desseru

www.mzuk.pl

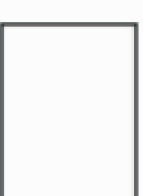
Gliwickie konstrukcje kwiatowe
peka przy stacji Piasta
przy ul. Poniatowskiego

www.mzuk.pl

Gliwickie konstrukcje kwiatowe
paczka na skwerze Salgotanien
przy ul. Górnych Wąsk

www.mzuk.pl

Gliwice

Gliwice

Gliwice

Gliwice

Gliwice

Gliwice

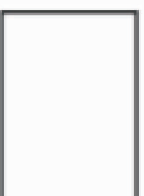

Gliwice

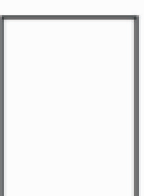

Gliwice

Głównicka konstrukcje kwiatowe
fabryczki przy służbie kanonu głiwickiego
w dzielnicy Leśbudy
www.mzulk.pl

Głównicka konstrukcje kwiatowe
głobus na zieleńcu przy ul. Ortona
www.mzulk.pl

Głównicka konstrukcje kwiatowe
ślimak przy skrzyżowaniu
ul. Sikorskiego i ul. Reymonta
www.mzulk.pl

Głównicka konstrukcje kwiatowe
waga na zieleńcu
przy ul. Jasnogórskiej
www.mzulk.pl

Gliwice

Gliwice

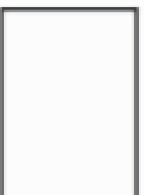

Gliwice

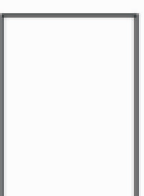

Gliwice

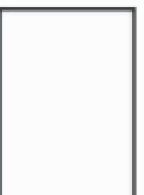
Gliwickie konstrukcje kwiatowe
lokomotywa przy skrzyżowaniu
ul. Paszczyńskiej z ul. Bojnowską,
www.mzuk.pl

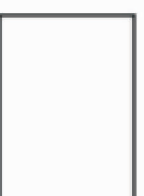
Gliwickie konstrukcje kwiatowe
fortepian wraz z pianistą w Parku Chopina
www.mzuk.pl

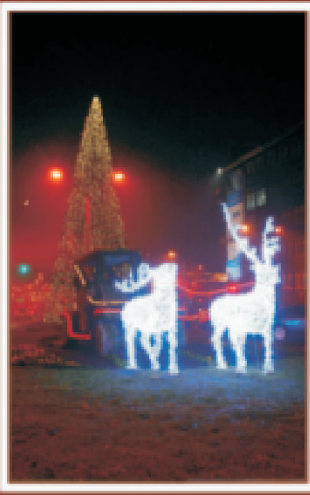

Gliwickie konstrukcje kwiatowe
samochód „kabriolet” u zbiegu ul. Zwycięstwa
i ul. Bohaterów Gotta Warszawskiego
www.mzuk.pl

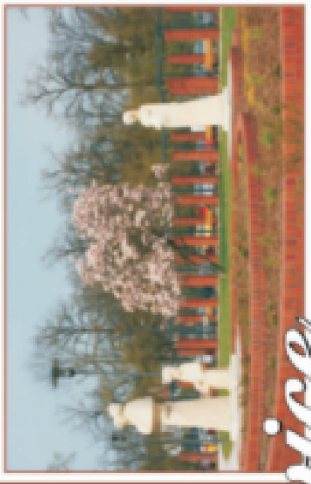

Gliwickie konstrukcje kwiatowe
samochód na ul. Dworcowej
www.mzuk.pl

Glwice

Glwice

Glwice

Glwice

Gliwickie konstrukcje kwiatowe

- chojnika przy ul. Dworcowej
- zaprzęg mikołajka na skwerze Doncaster i przy ul. Dworcowej

www.mzulk.pl

- Gliwickie konstrukcje kwiatowe**
- Park im. Fryderyka Chopina
 - Plac Piłsudskiego
 - skwer Deasau
 - skwer Doncaster

www.mzulk.pl

Gliwickie konstrukcje kwiatowe

- Park Chopina plac zabaw
- skwer Doncaster
- skwer Bortrop
- Radiostacja Gliwicka

www.mzulk.pl

Gliwickie konstrukcje kwiatowe

- Biedronka, przy ul. Hutniczej

www.mzulk.pl

PN-EN ISO 9001:2009
PN-EN ISO 14001:2005
PN-N-18001:2004

MIEJSKI ZARZĄD USŁUG KOMUNALNYCH

ul. Strzelców Bytomskich 25 c, 44-109 Gliwice

tel. 32 231 00 31

faks 32 231 00 32

mzuk@mzuk.pl

www.mzuk.pl

Dyrektor, dr inż. Krystian Tomala

tel. 32 231 76 72

Z-ca dyrektora ds. ekonomicznych, inż. Henryk Białowas

tel. 32 335 04 44

Główny księgowy, mgr Joanna Dolińska

tel. 32 335 04 33

Dział zieleni

tel. 32 231 28 67

tel. 32 335 04 24

Palmiarnia, ul. Fredry 6, 44-100 Gliwice

tel. 32 335 04 37 – Kierownik palmiarni

Cmentarze komunalne, Biuro Zarządu: ul. Kozielecka 120, 44-100 Gliwice

tel. 32 237 93 78

Zakład pogrzebowy, ul. Raciborska 12, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 51 38

Izba wytrzeźwień, ul. Okopowa 6, 44-100 Gliwice

tel. 32 335 04 93

tel. 32 231 54 24

tel. 32 335 04 94 – punkt konsultacyjny

tel. 32 231 06 06 – telefon zaufania

Schronisko dla zwierząt, ul. Wschodnia 6, 44-119 Gliwice

tel. 32 305 09 43 – Kierownik schroniska

PN-EN ISO 9001:2009
PN-EN ISO 14001:2005
PN-N-18001:2004

